

Onderwerp Beantwoording motie abonnementstarief
ter informatie
Steller Fransien Terwisscha van Scheltinga

De leden van de raad van de gemeente Groningen
te
GRONINGEN

Telefoon 050-3675694 Bijlage(n) 1 Ons kenmerk 568872-2022
Datum 16-11-2022 Uw brief van - Uw kenmerk

Geachte heer, mevrouw,

Op 24 november 2021 hebben de fracties van de PvdA, Groenlinks, SP en PvdD een motie ingediend betreffende het abonnementstarief tijdens een vergadering over de toekomstige opzet van de huishoudelijke hulp. In deze brief gaan wij in op deze motie en delen wij ons standpunt over het abonnementstarief.

Het abonnementstarief voor Wmo-voorzieningen is ingegaan op 1 januari 2020. Het houdt in dat inwoners maximaal € 19,- per maand betalen voor zorg en ondersteuning vanuit de Wmo. Voor 1 januari 2020 was er sprake van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. Het abonnementstarief heeft de afgelopen jaren geleid tot een aanzuigende werking en daarmee een wachtlijst voor de Huishoudelijke hulp én een grotere druk op het gemeentelijk budget dat beschikbaar is voor de Wmo. Wij herkennen en delen de zorg van de indieners van de eerder genoemde motie. Daarom hebben we de afgelopen tijd zwaar ingezet op lobby richting het Rijk. Hierbij zijn we samen met andere gemeenten en de VNG opgetrokken, want de aanzuigende werking is een landelijk probleem. Deze lobby heeft ertoe geleid dat het abonnementstarief voor de Huishoudelijke hulp per 1 januari 2025 zal worden ingetrokken. Hier komt dan een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor in de plaats. Praktisch betekent dit dat huishoudens met een inkomen boven 185% van het sociaal minimum een hogere eigen bijdrage gaan betalen. Dit betekent ook dat de meeste huishoudens alsnog €19,00 per maand blijven betalen. Wanneer het inkomen boven 185% van het sociaal minimum ligt, zal de eigen bijdrage geleidelijk stijgen naarmate het inkomen hoger wordt. Deze maatregel is dus gericht op de hogere inkomens. Wij zetten onze lobby de komende periode door. Hiermee willen we bereiken dat het Rijk de datum van 1 januari 2025 vervroegd naar 1 januari 2024 én dat deze inkomensafhankelijke eigen bijdrage gaat gelden voor alle Wmo-voorzieningen. We willen het liefst per direct

Volgvel 1

gaan werken met een inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen. Dat is echter niet haalbaar.

Wanneer wij als gemeente zelfstandig overgaan tot het heffen van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage zal dit vragen om een grote organisatorische inspanning en veel uitvoeringscapaciteit. Momenteel wordt de eigen bijdrage voor alle gemeenten berekend en geïnd door een externe partij, namelijk het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Het CAK is niet bereid om voor één gemeente een afzonderlijke werkwijze te hanteren. Dit zou betekenen dat de gemeente Groningen de inkomstenstoets, de vaststelling van de hoogte van de eigen bijdrage en de inning van deze eigen bijdrage zelfstandig moet gaan uitvoeren. Ter illustratie: alleen voor de Huishoudelijke hulp gaat dit al om een populatie van ongeveer 5000 inwoners. Het zelfstandig heffen van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage zal daarom een behoorlijke implementatietijd kennen. We hebben namelijk inkomensgegevens nodig van alle betreffende inwoners en deze gegevens moeten verwerkt en geïnterpreteerd worden. Deze implementatietijd staat niet in verhouding tot de duur van de interventie. Door de toezegging vanuit het Rijk ontstaat er namelijk in 2025, of zelfs 2024 alweer een nieuwe situatie. Zoals eerder benoemd zal de maatregel vragen om (extra) uitvoeringscapaciteit. Met het oog op de huidige personeelstekorten zal dit lastig uitvoerbaar zijn. Er zijn de afgelopen tijd wel gemeenten geweest die bepaalde maatregelen hebben ingevoerd om de aanzuigende werking van het abonnementstarief tegen de gaan. Dit heeft echter weinig zoden aan de dijk gezet. Zo zijn de gemeente Leusden en Krimpen aan den IJssel destijds teruggefloten door de toenmalige minister van VWS. Het besluit om een inkomensafhankelijke bijdrage te vragen, is daarnaast risicovol omdat deze besluiten vatbaar zijn voor bezwaar en beroep. Dus als het Ministerie niet ingrijpt op dit beleid, kunnen inwoners via die weg alsnog hun recht halen. Omdat er een toezegging ligt vanuit het Rijk over de afschaffing van het abonnementstarief gaan we nu niet over tot burgerlijke ongehoorzaamheid, zoals het per direct invoeren van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage. De inspanning en het risico is groot en de periode relatief kort.

In uw motie geeft u de mogelijkheid tot juridische acties aan. Het aanspannen van juridische procedures tegen het abonnementstarief vanuit de gemeente heeft echter weinig kans van slagen. Dit komt omdat het abonnementstarief wettelijk is verankerd in de Wmo. We zetten daarom in op andere maatregelen. Hiermee doelen we op zogenaamd 'ontmoedigingsbeleid'. Dit houdt in dat we actief communiceren voorafgaand en tijdens het keukentafelgesprek dat we vinden dat hogere inkomens zelf voorzieningen zouden moeten betalen. We gaan dus het gesprek aan met inwoners over de mogelijkheden die buiten de Wmo liggen. Hierbij geldt wel dat wij niet kunnen afdwingen dat inwoners die keuze maken.

We zien dat de aanzuigende werking door het abonnementstarief in Groningen minder groot is dan in bepaalde andere gemeenten. Uw raad is eerder geïnformeerd over de personeelstekorten in de zorg. Deze personeelstekorten (en de hoeveelheid Wmo-aanvragen) zorgen voor wachtlijsten. We zorgen er samen met WIJ Groningen voor dat inwoners in schrijdende situaties en spoedsituaties vooraan op de wachtlijst komen te staan. We willen zeker weten dat de wachtlijsten geen invloed hebben in deze situaties. Momenteel monitoren we de wachtlijsten voor bijv. de Huishoudelijke hulp tweewekelijks. Uit deze informatie blijkt dat inwoners gemiddeld 1 a 2 maanden moeten wachten voordat de aanbieder de Huishoudelijke hulp kan starten. Indien deze

Volgvel 2

wachtlIJst fors toeneemt en zorgelijk wordt, zullen we bepaalde interventies wel opnieuw gaan afwegen. De eerste maatregel die we op dat moment gaan onderzoeken is of en hoe we inwoners met een lager inkomen voorrang kunnen geven op de wachtlIJst. Op dit moment is dat echter nog niet noodzakelijk omdat we inwoners binnen een redelijke termijn kunnen bedienen. Gezien de impact van het zelfstandig heffen van een inkomensafhankelijke eigen bijdrage nemen we deze maatregel nu niet in overweging.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

burgemeester,
Koen Schuiling

secretaris,
Christien Bronda

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.